

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

ELŐFIZETESI ÁR:

Egyes évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 30 fillér.
Előfizetési pénzek és reklámárak
BALKANYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felőlős szerkesztő: Dr. CZIFRAK JÁNOS.

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztéségi közlemények
ap szerkesztésébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasabos hetiszer egyszeri hirdetésnél 30
fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyitási sora 50 fill.

Hibás kulturpolitika

Nagy és végzetes hibája a magyar társadalomnak az a felfogása, hogy csak urat akar nevelni a gyermekeiből Meggyőkeresedett, szinte kiirihlatatlan bahit, hogy csak a diplomás pályát minősítheti az ember igazi urra, míg a kereskedelmi, ipari pályát csak alsóbbrendű foglalkozásnak tekintik hazánkban. Ha végig tekintünk a tulsufolt iskolákon, megdöbbenne látjuk, mennyien szoronganak az iskola padjain. Sokkal többen, mint amennyinek a tudományos pályára nyitogatják őket. Pedig már most is többen vannak a tudományos pályán, mint amennyi szükséges. Hány olyan diplomás ember van, aki diplomájával a zsebében napidíjaskodni kénytelen s jó szerencséje, ha ilyen állást kap.

Az ilyen tanult embereket azonban nem jut ezbe az iparos pályára menni. Inkább körmöl napeslig a sovány napidíjért, de a világot se venne szerszámot a kezébe, mert ezt még legnagyobb nyomorban is méltóságán alulnak tartja.

Pedig ha a diplomát szerzett fiatal-embereknek csak egynegyed része nem tartaná szégyennek az iparos pályára lépni, milyen lendületet venne nálunk az ipar. Ha azt a tudományi, melyet az ifjúság a középiskolák nyolc osztályában szerzett, belevinné az iparba, kereskedelembé, na mi is versenyre tudnánk bocsátkozni a nagy iparállomásokkal, melyekben az iparosok

tulajomó része tanult, művelt emberekből áll. Ez a magyarázata annak, hogy az ilyen országokban oly nagy tiszteletnek örvendenek az iparosok.

Nálunk a művelt ifjúság még a gondolatától is retkzik annak, hogy az iparos pályára lépjen. De első sorban maguk a szülők riasztják el fiaikat ettől a tisztes foglalkozástól. A szülők nagy része diplomás pályára neveli a fiát, úgy gondolkodván, hogy eleget dolgoztam én, a fiamból tehát most urat neveljek. Az ilyen szülő minden garast összekuporgat, hogy fia az egyetemet elvégezze, a hol eszmálnak beöle ügyvédet, orvost, mérnököt, esetleg hivatalnokot.

Ezek a fiatal emberek aztán, kik 24—26 évig az iskola padjai között éltek, szájtátra csodálkoznak, ha kikerültek az életbe, hogyan tülekednek, marakodnak az emberek a mindennapi kenyérért. S mivel legtöbbje az életismeret hiányában teljesen éheltelen, elmerül az élet forgatagában s lassankint elkapkodnak előre minden állást, minden jobb hivatalt. S a szegény ifjú, aki a legszebb reményekkel és nagy igényekkel indult a rózsának látszó diplomás pályára, — mindennap szegényebb lesz egy remény-nyel s egy csalódással gazdagabb. S ha az évek ériropennek feje fölött, lemond minden reményéről s igényeiből is mindig többet engedve, végre megelégszik, ha egy akár-milyen szerény kis állásba bejuthat.

Pedig ha az iskolából kikerült ifjú az ott szerzett tudásával nyomban az ipari

vagy kereskedelmi pályára lépne, úgy biztos jövőt és gondtalan megélhetést biztosíthatna magának és lassankint megváltoztathatná a társadalom baiga felfogását, mely igazi munkát nem tartja ezidőszertit uri emberhez méltó foglalkozásnak.

Ha a szülő és az ifjúság le fogja küzdeni ezen ostoba előítéletet, úgy elérjük végre azt is, hogy mind kevesebben fognak rohanni az egyetemekre, ami által a diplomás proletárok száma alaposan redukálódna, ellenben az iparos pályára lépő művelt elem szaporodna és kívánja magának azt a társadalmi állást, melyet Magyarországon az uri fogalomhoz fűznek az emberek.

Az uraskodás utáni vágy így lesz a magyar társadalom és a társadalom keretén belül főleg a középosztály megölje.

Nemzeti ronlásunk egyik indító oka, hogy a borkölténynek nincs meg az a becsé, ami megilletné!

A muraszombati kir. járásbíróság új épületének alapkövetétele.

Nevezetes napja volt a muraszombati kir. járásbírósnak 17-én, kedden. E napon heiztek el ugyanis a járásbíróság új épületének alapkövét, Eddig a kir. járásbíróság berhában volt elhelyezve, most azonban nincs már messze azon idő, midőn az Igazság saját imponans hajlékában várja a hozzá fordulókat.

Az ünnepélyről a kir. járásbíróság vezető járásbírája Suáry Jozsef a bírósági kézbesítők

TÁRCZA.

Petőfi és a censor.

Feleki Miklósnak, a magyar sziművészet immár porladó jelesének hátrahagyott irasából közöljük az alábbi epizodot, amely ifodalomtörténeti érdekű már csak azért is, mert hóse — Petőfi Sándor.

Nem nagyfontosságú epizód az, — írja Feleki, — a mit itt leírok emlékeim tárházából, de mindenesetre érdekes vonásokat tartalmaz Petőfi jellemének megítéléséhez.

Petőfi 1848-ik év szeptember vagy október havában leverten érkezett Erdődől Debreczenbe s engem meg az este felkeresett. Feljött a szünpadra, megélelt mint régi barátját s első szava volt hozzám:

— Te! Én holnap szavalni akarok!

— Nagyon örülök — mondám, kapva az alkalmon — de hát mit?

— Majd reggel megmondom, csak tésed ki a szünpadra.

Petőfi nyomod.

Rögtön nyomodába küldtem s a már kiszedett szünpad tetejére nagy betűkkel rányomatam: Petőfi Sándor a felvonások között szaval.

Reggel korán széthordták a szünpadot s a közönség mohón kapkodta a jezyeket.

Én a színház épületében laktam s vártam Petőfit. A költő nemsokára meg is jött s látva a közönség tudulását, így kiáltott fel!

— Jertek csak, majd szavalok nektek, olyat, hogy szetszeditek a Nanásy színházat!

Én elmosolyodtam az önbizalom e merész kifejezésére s újra kérdezem tőle: mit fog szavalni?

— Az nem tartozik read.

— Nem tartozik? Hát hogy a menykőbe ne tartoznék, hisz én vagyok az igazgató.

— Én besöpöröm a publikumot, te besöpör a pénz, aztán nagyot vacsorálunk, punktum.

— Jó, jó, de nálunk cenzura is van és én bizonyos körülmény következtében nem a legjobb lábom állok a cenzorral. Az öreg pedás ember s újra meglehet velem, amit már egyszer megtett. — A censor kéri az igazgató urat, tessék hozzá jönni, — szakita félbe egy hang társalgásunkat.

— Ahá, itt a farkas! szólott Petőfi.

— Azonnal. Éz bizonyára a szavalatért lesz — mondám én.

— Menj csak — biztatott Petőfi — ha szükség lesz rá, majd magam is elmegyek.

Néhány perc múlva már ottthon voltam.

— A censor okvetetlen akarja a szavalat leadását, máskép meg nem enged.

— Micsoda? Jerünk! Ugy is régóta éhezem a cenzorokra.

A szent Anna utcai konviktus hosszú folyo-

sójár végig menve, csakhamar K. . . cellája előtt állottunk. Kopogni akarok.

— Ej mit! — szólt dühösen Petőfi — sohase kopogtass.

Az ajtó robbajjal feltártat s mi a szoba közepén állottunk.

— Uraságod a censor?

— Igen is, kihez van szerencsém?

— Szerencséje van Petőfi Sándorhoz, ki a mai előadáson szavalni akar.

A jó öreg K. . . kessé fölingerült a „szerencsém” kitételre, de elnyomva nehezteletést, lehetőleg nyájás mosolylyal kérdezte:

— És mit akar szavalni uraságod, ha kérdeznem szabad?

— Kérdeni szabad, de nem mondom meg.

— Nem mondja meg? Akkor nem szavalhat. Igazgató ur folytatá felém fordulva — én a szavalatot jögnomál fogva betöltöm.

— Tilt bizony az ur . . . majd megmondom mit! — szólt a heves költő.

— Ej, ej kissé csendesebben, ha kérnem szabad, hát akkor miért tetszett hozzám fáradni, ha nem akarja megmondani?

— Miért? hogy elmondjam önnek s önben minden cenzornak egyenkint és összesen, hogy mennyire gyűlölöm önöket a szabad gondolatokat hóhérait, s mennyire óhajtom, hogy mindannyian egy sorban függjenek.

— Mitelő impertinens beszéd ez? — vág közbe az öreg ur — függjenek?

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

utján értesítette a város egész közönségét, kik nagy számmal sereglettek össze az ünnepélyes actushoz. Az ünnepély délután öt órákor kezdődött, s az ünnepély közönség sorában ott volt az egész bírósági személyzet, az összes ügyvédek, a közigazgatási tisztviselők, szóval az egész jogász közönség, s városunk sok notabilitása.

Már délután két órákor sürű taracklövések hirdették a készülő ünnepélyt s a moszarak durrogása folyton tartott az ünnepély kezdetéig. Az alapkövetélnél Saáry József kir. vezető járásbíró felolvasta az alakpöbe helyezendő emlékiratot, melynek szövege a következő:

Épült a muraszombati kir. járásbíróság ezen palotája 1909 és 1910 években. I. Ferenc József, Magyarország apostoli Királyának uralkodása, dr. Wekerle Sándor miniszterelnöksége, Günther Antal igazságügyminiszterisége, dr. Bernáth Géza curiai másodelnöksége, Horváth Jenő győri kir. ítélőtáblai elnöksége és dr. Laky Kristóf, cs. és kir. kamarás, kir. curiai bíró, szombathelyi kir. törvényszéki elnöksége alatt. Hivatali személyzet: Saáry József vezető kir. járásbíró, dr. Schick Ferenc Sándor és Aczel József kir. járásbírok, Szentkirályi Sándor, kir. járásbírósi jegyző. Szabady József végrehajtó. Borovits Adolf és Szakonyi Jenő telegkönyvvezetők. Horváth Béla irodatiszt. Kiss György. Sokál Rezső és Novák Alajos írnokok. Schedl Nándor, Gombossy István és Maar Sándor díjnokok. Titán Ignác és Podlécsek Ferenc hivatalosok. Behek Miklós és Kardos Iván börtönőrök. (A harmadik bíró állás üresedésben.)

Török Ernő kir. közjegyző.

Ügyvédek: Horváth Pál, Olajos Sándor, dr. Ritscher Sámuel, dr. Czifrák János, dr. Vratarits Iván, dr. Sömen Lajos, dr. Geiger Arthur és dr. Pintér Miklós. Ügyvédjelölt: dr. Voszit Zoltán. Főszolgabíró: Pósfay Pongrácz. Tiszteltbeli főszolgabíró: ifj. Horváth Pál, szolgabíró: Döbrentey Antal, közigazgatási gyakorló: dr. Kronner István, járási számvény: Bodnár András. Orvosok: dr. Geiger Vilmos járásorvos, dr. Skrílez Mihály körorvos, dr. Brandieu Sylvius és Mintsek Gáspár. Gyógyezérsz: Böcs Béla. Szelecz János róm. kath. plébános, Horváth Lőrincz kaplán. Kováts István ág. ev. lelkész és dr. Schweiger Albert izraelita rabbi. Lain-csák József községbíró, Horváth László és Győri Kálmán közjegyzők. Simon József adópenztárnok, Schnell János adóhivatali ellenőr, Kardos Jenő, Terplán Sándor és Grünzweig László, adótisztok. Takács R. István, állami iskolai igazgató, Richter József, Molitorisz Jenő, Csiszárné Olaszky Terka és Sch. Fehér Ilona állami iskolai tanítók. Ruzsa Ferenc

ag. ev. tanító, Csiszár János és Fülöp Jenő r. kath. tanítók. Takácsné Kamernayer Irna és Nagy Rozsika áll. övönök, özv. Imrey Györgyné postamester, Rutkay Ignác állomásfőnök.

A körömd—muraszombati vasút megépítésének harmadik évében. Gróf Batthyány Zsigmond járási ország. képviselője idején. Gróf Szápáry László v. b. t. Muraszombat közönségének nagybírtokosa és a r. kath. templom gegyura.

Záborszky István miniszteri osztálytanácsos vezetésével és Jablonszky Ferenc műépítész tervezte alapján, Láng Ignác építési vállalkozó megbízásából építette Mészáros István muraszombati építőmester.

Kelt Muraszombatan, az Ur 1909 (ezerkilencszázkilenczedik) évének augusztus havár 17 (tizenhedik) napján.

Saáry József s. k. kir. vezető járásbíró

Az emlékiratra rá volt írva azon jelmondat is, mely az alapkövetélnél a szokásos kalapácsütés megtételekor Saáry József kir. vezető járásbíró ajkairól elhangzott. Saáry József a következő szavakkal avatta fel az igazságszolgáltatás készülő palotáját: „Justitia est regnorum fundamentum. Mint a világ a legelső legfőbb erkölcsi erőnek, az igazságnak temploma: állj! fenyeskedj és uralkodj! aere perennis! Légy e nagy járás népe igazainak kivétel nélkül mindenkor biztos menhelye, erőssége, megnyugtatója. A magyarsodásnak előharczósa, zászlóvivője, Édes hazánk anyagi és erkölcsi jólétének egyik leghívebb hívatott öre, oltalmazója. Fiat justitia! Eljen a haza!”

Az építkezés történetének leírását egy üveg hengerbe helyezték el s egypár érvényben levő magyar pénzdarabbal együtt befalazták az alakpöbe. Az első kalapácsütést Saáry József kir. járásbíró tette az alakpöbe. Utána a bírósági hivatali személyzet, majd az összes ügyvédek, s még számosan a megjelentek közül veték kezükbe a kalapácsot s néhány szó kíséretében megtették jelképes ütéseiket. Ez után a kömvés munkája következett, a közönség oszladozni kezdett s folytonos taracklövések jeleztek, hogy az ünnepély véget ért.

A tüzoltók mulatsága.

Kiválóan szépen és jól sikerült nyári mulatságot rendezett a muraszombati önkényes tüzoltó egyesület Szent István napján. A várkert előtti

sétateret, a Gosztenyést alakították át derék tüzoltóink a mulatság czéljaira. Meglehetősen nagy területet bekerítettek, sátrakat ütöttek, csináltak hatalmas tánczerteret, bevezették az acetelin világitást, szóval olyan szépen eligazították a mulatság színterét, hogy már ezért is megérdemelték azt a nagy látogatottságot, amelyben Muraszombat és a vidék közönsége őket részesítette. Délután 5 órákor kezdett a közönség gyülekezni, s ugyanakkor vette kezdetét az élvezetes program, amellyel a publikumot szórakoztatták. Volt pózna mászás, fazék törés, kötelhuzás, lepényezés, zsákfutás, versenyfutás, tombola és végül igen sikérlt tűzijáték. A kigyuladt lámpionok alatt pedig erősen folyt a táncz, és eközben párját ritkító confetti esata fejlődött ki, amelynek nyomait sokáig fogják viselni a hölgyek — a hajukban. Milliő száma repültek az apró papir szeletek, s nem egyszer lehetett látni prűszkölő, köhögő és krakógó dámadák, akiket egy-egy löveg löveg épen abban a pillanatban ért, amikor mindenesetre bájos szájaesájukat mosolyra vagy kacagásra nyitották ki. De persze a hölgyek sem hagyták magukat és derekasan visszadobáltak. A legharészabban amazonok közül is — amint megfigyelőnk sikerült — özv. Horváth Györgyné küzdött legtevésebben s mint már tapasztalt harcos, még a küzdelem folytatását is beígerte támadójának. Őt a bogért jóvöbeli küzdelmet akkép akarja ömagyagsáa megvalósítani, hogy még a mulatság folyamán, összes anyósi energiájának latba vetelével felszólította vejét, hogy neki nyomban egy confetti ágút rendeljen, amely ezental lakásának ablakában mindig megtöltve készen fog állni és jaj annak aki arra halad! Egyszóval a mulatság kitűnően sikerült. Dr. Sömen Lajos főparancsnok megmutatta, hogy nemcsak a gyakorló téren tudja megizzasztani tüzoltóit, hanem a rendezés munkájában is. A sok körültekintéssel járó előkészületeket mind személyes vezénylete alatt végezték a felkes tüzoltók, s ő maga legelőtt járt mindenütt. Meg szokásban is futott, a mi nem kis derűltséget keltett. A mulatság anyagi eredménye is igen szép.

Szomjazott a lelkem...

(Ezt is Neked írom.)

Szomjazott a lelkem!

S babonás kufónéi enyhületet nyertem
Tikkasztó melegben.

— Igen, függjenek. A mi nemskóra be is következik Magyarország minden cenzorával.

Ejnye de goromba ember ön — szólt méltatlankodva a páter — most tessék távozni, nincs több szavam.

— De nem távozon! Válaszolt Petőfi székelt ragadva, s leült a szöba közepére.

— Az öreg ur, ki e percben minden lélekjelenlétét elveszítette, hol piksziszé, hol zsebkendőjéhez kapkodott.

A felbőszített cenzor és az előtte gunyosolylyal ülő Petőfi méltó tárgy lett volna akár-mely művész esetére.

— De Sándor — szólek csillapítólag — jere menjünk.

— Vigye, vigye barátom — vágott közbe az öreg — vigye, mert nem állók jót magamról!

— De nem visz; megyek ha nekem tetszik, de nem megyek csak azért, mert önnek úgy tetszik. Szólitusa kollegáit, de az egész konviktus se visz ki innen.

— Soha ilyen rabiatust embert!

A pap mérgeben egy másik székelt vett elő, leült szemben vele s szikrázó szemekkel néztek egymásra. En nevettem s a fölött tanakodtam magamban, hogy melyik fogja a másikat kibőjtölni

Egyszerre csak Petőfi sebesen felemelkedett székeről:

— Csak azért is szavalni fogok!

— De nem fog!

— De megmutatom ön!

— De én is megmutatom! — szólt az öreg székeről fölkelve, s két kezével az asztalra támaszkodva.

— Jer Sándor, jer — mondám én az újott kinyitva s Petőfi karomfogva.

— De azért is fogok!

— De nem fog!

— Hóhér!

— Hóhér vagy magad!

A legválogatottabb címzések váltakozása közben haladtunk végig a hosszú folyosón, elő Petőfi, nyomban utána a pap, újrazva és dupláza a költő nyájaskodásait.

Hazaérve, Petőfi a divánon végig vágta magát és nagyot nevetett.

— De mit csinálnak most?

— Mit? Hát szavalni fogok.

— No már engedj meg, édes barátom, én nem tehetem ki társulatomat annak a eshetőségnek, hogy beszűntessék az előadásait.

— Jó, jó, majd estére beszélünk — szólt Petőfi és ezzel egy külön szöbába vonult dolgozni. Este tele színház volt. Az öreg cenzor az első zártzseksor végén, rendes helyén ült.

A közönség közt mindenki Petőfi után tudakozódott, ki nemskóra meg is érkezők, de már egy kissé lehagoltan.

Es újra kértem: tartozkodjék minden demonstrációtól, a függönyfelhúzóknak pedig megparancsoltam, hogy rendezetlen nélkül a függönyt

föl ne huzza. Az elő felvonás után öltözöknöm kelvén, az öltözé szöbába mentem. Egyszerre csak rengeteg taps és kiabálás üti meg füleimet. Felig öltözve futok a színpadra, s mit látok: a függönyt csakugyan nem huzták föl, hanem Petőfi, távollétemet felhasználva, az előfüggöny előtt a mecsék közé állott s irtóztató tapshivár közt engedelmet kér a közönségtől, hogy nem szavalhat, mert ez az ur — s e szónál a zártzseksben ülő cenzora mutatott — nem engedi meg; tevé hozzá vigasztalag, majd eljön még ezen uraknak is a napja!

A közönség habotázott, a cenzor pedig majdnem eszméletlenül tályogott ki a zárt székeről.

Igy szavalt Petőfi Debreczenben.

Jatek után művészek és közönség nagy lakomát esaptunk, pohárköszöntések egymást érték, éltették Petőfit, a debreczeni publikumot, a színeseket.

A dinom-dánom akkor ért véget, mikor jelentették, hogy Petőfi kocsjaja kézen áll az indulásra.

Petőfi végül meg egy felköszöntést mondott a cenzorokra. Mítyen toaszt volt az! Beszéde végén azonban mégis megígértelődött s így szólt:

— Szegény öreg, ennek ugyan megkeresittem a mai napját: kérlek — folytató hozzáam fordulva, menj be hozzá még ma s mond meg neki, hogy tisztelen s nemskóra visszajövök.

Akkor még deletem!
Most a déli verő bus borura válik.
Alkonyodom váltig.

Temetesen voltam!
Almokat temettem, sok esaffa fűferec.
Mindnyája élvezett.

Rosszul temetkeztem!
Időzetlen manók áldozati torra
Vieszaszökötek sorra.

Alkonyodom váltig!
Nemsokára — érzem — beborul egészen,
S új temetés leszzen.

Az új torozáson
Elbucuzom végleg a gyáva könynyektől.
Ama szegfűszárlól álmodó szivemről.

Vashidegkut **Pável Ágoston.**

H I R E K.

— **A király születés napja.** Augusztus hó 18-át, Ó felsége apostoli királyunk születés napját mint minden évben, az idén is loyális kegyelettel ülték meg. A római, kath. plebánia templomban ünnepélyes szent mise volt, melyen Szlepecz János plebános celebrált s melyen a hivatalok képviselőin kívül nagy számu közönség vett részt.

— **Dr. Geiger Vilmos** járásorvos, a muraszombati közkórház igazgató főorvosa szabadságáról — meiyet családjával együtt Gradóban töltött el — vissza érkezett s újból megkezdte orvosi működését.

— **Ifj. Pósfay Pongrácz hadnagy.** Ó felsége a Király augusztus 18-iki születés napján szökött a bécsújhegyi katonai akadémiára végzett növendékeit tisztekké felavatni. Nagy díszrel és fényrel megy végbe ez az ünnepség, amely mireánk nézve azért birt az idén kiváló érdekkel, mert közbeszületesen álló főbíráknk legifjabb fia, Pósfay Daczy is ez alkalommal kapta meg az arany hadbírójat. Az ifjú hadnagy a cs. és kir. 48-ik gyalogezredhez lett beosztva. A felavatási ünnepélyen részt vett az egész Pósfay család.

— **Kinevezés.** Járásunkban sokan ismerték Dr. Kocsár Józsefet, dr. Vratárits Iván volt patvaristáját. Mint örömmel értesülünk Dr. Kocsár József a szerjeyvi kir. törvényszékhez nevezetett ki jegyzővé.

— **Névmagyarosítás.** A muraszombati járásbírság alapköveteléről közölli fentebbi hírlünkben olvassunk bizonyára esodálkozással olvasták, hogy az alapköve helyezett, az építkezés történetét magában foglaló iratban az foglaltatik, hogy a járásbírság új palotájának építkezését Meszáros István, muraszombati építómester vezeti. A dolgoznak a története az, hogy Saáry József kir. járásbíró, a hazaszeretlet lángelű bajnoka, s a magyarosodás faradhatatlan előharcosa telkes szavakkal rábeszélte az építkezést vezető Meszáros István építómestert, hogy annak emlékére, miszerint a járásbírság új palotájának, mint amely hely nemcsak az igazság temploma, hanem a magyarosodásnak is legfőbb terjesztője, alapkövét ő rakhatta le, magyarosítsa meg nevét Meszariosról Meszárosra. A derek magyar érzelmű építómester ezen kérélemmel teljesített a legnagyobb örömmel megígérté, s így került azután a fentebb említett iratba Meszarios Istvánnak neve megmagyarosítva, Saáry József járásbíránkunk ezen hazafias tette például szolgálhat a haza minden polgárának, s edes hazánknak azt kívánjuk, bár minden fia szíveben ennyire lángolna a hazaszeretet szent tüze.

— **A muraszombati új Casinó megnyitása.** A Casinó új helyisége, melynek átadását a késedelmes építkezés hátráltatta, már teljesen készen áll. A budapesti asztalos ipartestület védnöksége alatt

álló Butoresarnok és Hitelszövetkezet már értesítette a berendező bizottságot, hogy a Casinó új butorait f. hó 19-én utnak indította. Így a teljesen kész casinói új helyiségek bebutorozása is már csak rövid idő kérdése, s reméljük, hogy most már a megnyitás is mihamarabb megtörténik.

— **Corona.** Így hívják az évenként tartani szokott római, kath. lelkesek közgyűlését. Az idén járunk rom. kath. papsága Muraszombatban tartotta közgyűlését, amelyen dr. Ivanoócy Ferenc kanonok, esepes-plebános elnököt s amelyen az egyház körébe tartozó ügyek kerültek tárgyalás alá. A közgyűlést ünnepélyes szent mise előzte meg, minek után a déli órákban a gyűlés tartott meg. A gyűlésen jelen voltak dr. Ivanoócy Ferenc kanonok esendiki, Bagary József mártónhelyi, Basa József bagonyai, Kieki József szentbenedeki, Bednarik Rezső felsőlendvai, Csárics József felvidéki, Bagary N. János perestói, Kúhar Alajos petherhegyi, Vadovits Rezső alsószentbenedeki, Szlepecz János muraszombati plebánosok, dr. Lenaresics Imre esendiki, Neubauer János felsőlendvai. Tüll Géza szentsebestényi és Horváth Lőrincz muraszombati káplánok. Gyűlés után a plebánia háznál ebédre gyűlt össze a társaság, a hol Szlepecz János plebános ismert vendégszerető szíveségével pazarul megvendégelte kedves vendégeit. A társaság a legjobb hangulatban a késő delután órákig maradt együtt.

— **Nagy tűz Tökerezsturon.** Ballér Ádám tökerezsturi lakos már pár hete Somogy megyében tartozkodik gazdasági munkalaton. Tavollettlen anyósára, Keresmár Terézre és feleségére Kolossa Orszára hagyta itthon kis gazdasága vezetését. F. hó 7-én Ballér Ádám anyósra, Keresmár Teréz egy éjjel 10—11 óra tájban egy lánppával az istállóba ment azért, hogy a teheneket megnézze. A lánppaló kiugró szikra felgyújtotta az istállóban felhalmozott szalmát úgy, hogy az épület rögtön lángba borult s a szuppal fedett lakoház, istálló paja, sertésöl és a padláson lévő mintegy 25 metermázsza széna, az összes gazdasági eszközökkel együtt elégett. A tűzvészlen emberéletben kár nem esett és sikerült az összes állatokat is megmenteni. Ballér Ádám összes kára 1200 korónára tehető. Az épületek biztosítva voltak. A csendőrség Keresmár Teréz gondatlanságából okozott tűzvész okozása vétségé miatt feljelentette a muraszombati kir. járásbírósnak.

— **Gyilkosság Alsólendván.** Megrendítő és a maga nemében paratlan brutalitással véghezvit gyilkosságnak volt a színhelye f. hó 8-án vasárnap éjjel az alsólendvai Korona szálloda udvara. Egy Benzik Lajos nevű 26 éves baknai születésű pinczer, aki a Korona vendéglő ettermében állott alkalmazásban leszeruta egyik kollégáját és barátját, Kardos Józsefet, a Ferenczy vendéglő főpinczert. Záróra után Benzik át ment a Ferenczy vendéglőbe s ott Kardossal, annak öccsével s még egy fiatal emberrel idogált. Egyszerre duhajkodni kezdett s az asztalán levő poharak közül egyet a földhöz vágott, majd mikor Kardos rendre utasította, ektelen dühbe jött, felborította az asztalt s kiszaladt az utcára. A főpinczer öccse utána ment s kérte, hogy menjen haza s ne csináljon botrányt s karon fogva haza akarta vezetni. Benzik erre kést rántott s Kardos Jánost megszurta az arcán. Az esetnek egy járókelő szemtanuja volt, az elszaladt Kardos Józsefhez s elmondta neki, hogy az öccsét megszurta. Kardos erre elment a Korona vendéglőbe, hogy Benziket feladóságra vonja. Benzik időközben bezárkózott szobájába, eleinte Benzik Kardos hívására nem adott feleletet, de midőn a szomszéd szobában időző katonák a lármaára kijöttek a folyosóra, ő is bátorságot kapott s kijött az udvarra. Kardos hangos szidalmakkal fogadta s majd kérdőre vonta, miért surta meg öccsét. Szót szót követett s a veszedekes hevében Kardos egy nála levő pálczával Benziket felé sújtott, Benzik erre fellékte a támadóját, ráugrott s a nála levő, hosszú pengéjű kést murkolatig a fejébe szúrta. Kardos az irtoztatos fájdalom következtében elterült a földön, a fejéhez kapott és ahogyan az egyre gyengülő erejéből tellett, a kést kiakarta a fejbőlő esavarni. Rövid időn belül elvesztette eszméletét s egy jelenlevő huzta ki a mély sebből a kést. A gyilkosság elővetése után Benzik ismét szobájába zárkózott, ahonnan csak az időközben értesített csendőrség felszólítására jött ki, a kik letartóztatták s bekisérték a járásbírság börtönébe. A súlyosan sérült Kardost lakására

szállították, a ki daczra a gondos orvosi kezelésnek, másnap delután ism szvenedett. Temetése öríási részvét mellett ment végbe. A gyilkos nagyon megtört, a fogházban 3-éandán sir. A zalaegerszói ügyészség indítványára az ügyészség indítványára a vádatnaes szabaddalra helyezte, az eljárás azonban halált okozó súlyos testi sérteséért folytatják a tene.

— **Halál az uton.** Oszvatics Ferenc 38 éves kocsis a muraszombati Ascher B. és Fia cégénél állott pár év óta szolgálatban. F. hó 16-án Alsólendvárol árut fuvarozott Muraszombatra, midőn az Adriáncz—Bellatinz közötti uton a nagy hősgélt elalélva, lebuokott a teherkocsiról s a kerekék alá került. Az uton járó-kelők találták meg az eszméletlenül fekvő embert s bevitték Bellatinzra, ahol az előbivott orvos, dr. Messer Samu már a beállott halált konstatálta. A szerencsétlenül járt embernek a serekek bezúrták a mellkasát, ami rögtöni halált okozott. Szerdán temették el nagy részvét mellett.

— **Hirtelen halál.** Pár nap óta már ismét teljes forráságban közöszöntött be a kánikula. A rekkenő hőségnek számos áldozata van. Baraszlói hősgélt volt f. hó 16-án is, mikor Legény Mihály, tölgyesi lakos delután a Mártónhelyről Tölgyesre vezető uton hazafelé igyekezett. Epen amikor a két ut keresztozodeséhez ért, hirtelen összeesett, s azonnal meghalt. Dr. Skricek Mihály, kit azonnal kihivták a hirtelen elhalt emberhez, a halál okául szívvelhűdést állapított meg.

— **A vasut halottja.** Megemlékeztünk arról, hogy Tolvaj Erecz szali gazdát a körmend-muraszombati vonal egyik vonata a napokban elütötte. A megsejtő ember, behozták a kórházba, ahol folyó hó 16-án delután 2 órakor kiszvenedett. Halálát koponyatörés okozta, szegény ember siket volt s nem hallotta a vonat zivészjelését s így került a robogó vonat alá.

— **Részeg az állomáson.** Kollár János vaslaki legény a hét egyik delutánján hatalmasan berugva ment ki a muraszombati állomásra, ahol az éppen induló vonatra jegy nélkül akart fel szállani. A vonat személyezete persze megakadályozta, mire ektelen szidalomba tört ki. Az állomás vezetője erre rendőrral távolította el a garázda embert, aki most meg a kötelességet teljesítő rendőrnök tamadt s szemérszedett titulosokkal halmozta el. Nagynehezen sikerült az átyafit a városi kórtérbe bekisérni, ahonnan miután mámorát kialudta, utnak eresztették, ellenben közönsé elleni kibágsért feljelentettek.

— **Villámcsapás.** A tökerezsturi esendőrös jelentése szerint a multkori zivatar alkalmával becsapott a villám fog Matzenauer pártostalvai kastélyába, ahol a tavaszelőtt és a villanyos esengő hálózatot teljesen szétrombolta s a kastély tetején is circa 1000 korona kárt okozott.

— **Tűz.** Folyó hó 17-én delután 5 óra tájban nagy tűz pusztított a szomszédos Bellatincon, a melynek három lakoház és számos gazdasági épület esett áldozatul. A tüzet, mint a vizsgálat kiderítette, felgyellett nélkül játszódozó gyermekek okozták, a kár nagy, melyből csak igen kis rész volt biztosítva.

— **Gyújtogató villám.** A járásunk felett elhúzódtó éjjeli vihar alkalmával a villám Radofa községben lesújtott s ott Zselcezen Mihály gazdaszuppal fedett házát felgyújtotta; daczra a zápor ként szakado esőnek, a gyülekyon anyából épült lakoház s a tőle nem messze fekvő fából készült gazdasági épületek porrá égtek. Szerencsére ember életben kárt nem okozott.

— **Tolvaj cigányai.** Baranya László tiborfai fiatal cigányának uri passziói vannak, de mivel erre pénze nem volt, gondolt egy magyot és me-részt, az egyik tiborfai gazdától ellopota az ünneplő ruháját, 90 koronával terhelt pentzárcaját és ezüst zsebzárját s így felszervele, átment Bodóhegyre, ahonnan egy kerekpárt emelt el s vígan indult hódító körútra a szomszéd Stájer felé. A kejtuzás azonban nem sokáig tartott, mert a károsulat feljelentésére a vashidegkuti esendőjárőr felülte a turistát s átadta megbüntetés végett a helybeli járásbírósnak.

— **Felülzötés.** A már-onhelyi önkéntes tüzoltó mulatság alkalmával felülzöttek meg Zsitik Ferenc 5 kor., Norecsis János 1 kor., Golub István 2 kor., Kulits István pedig 2 K 40 fillért, miert is fogadják a rendezőség hálás köszönetét.

Minden egyes

PFaff varrógép

valóságának jeleül az itt ábrázolt:

PFaff
név nagy arany
betűkkel van kirva.

Egy varrógép beszerzésénél ne figyeljünk kizárólag az árra, mert egy silányabb varrógép sokszor zavaroknak van kitéve, bizonytalanul dolgozik és esetleg működésnél több kárt okoz, mint a bevásárlásnál a megtakarítás kitése.

Ki igazán olcsón vásárolni szeretne, válasszon egy

Pfaff varrógépet

mely a legkételetesebben van kiállítva.

A Pfaff varrógépek elősmert kitűnőségük mellett könnyű és csendes járassal egy-sülve, rendkívüli tartósággal bírnak.

Minden részek a legjobb nyersanyagból készülnek és legfontosabban tesznek kidolgozva. A Pfaff varrógépek sokoldalú használatban állanak, — varrnak, foltoznak és hímeznek — szállítottak mindenféle kivitelben családok, varrónők, iparosok és gyárosok részére.

A kerületi mintaraktár Posti Janos óras házában van Muraszombat, ahol a venni szándékozóknak minden további felvilágosítást szívesen adnak.

100 drb dohány megrendelési blanketta **70** fillér.

Kapható: Balkányi Ernő papírkereskedésében Muraszombat.

Vasvármegye leírása

népszerű füzetecske iskola és magán célra.

Ára 20 fillér. Kapható Balkányi Ernő könyv- és papírkereskedésében Muraszombat.

Magyarország és Ausztria

vasuti térképe

a legkisebb állomás is fel van tüntetve, magán- és hivatalnokok, különösen vendéglősök számára.

Kapható Balkányi Ernőnél Muraszombat.

Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Ki szép akar lenni használjon Mintsek felé

Aranka-Crémet.

Egy tégely ára 1 korona, nagyobb rózsaszinben 2 korona, Aranka szappan 70 fillér, Aranka moszó víz 1 korona, Aranka hölgypor 1 korona, nagy 2 korona.

Kinek öszül a haja használjon Aranka haj-

ifjító 1 üveg utasítással 2 korona.

Ki gyönyörű szőke haját akar

használgon Aranka hajszőkítő 1 üveg 1 kor., nagy 2 kor.

Kapható: Muraszombatban Böles téli gyógyszerertárban

egy a **Mintsek Géza** vegyszereti labora-

készítőnél **Kecskemét.**

6 korona értékű rendelésnél ingyen csomagolás és szállítás.

A mosás akar a ténec,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használja,
Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana
csodálatos, hathatos tisztítóerőjét
számtalan előállításának és a leg-
jobb nyersanyagok leg gondosabb
kiválasztásának köszönli.

Schicht szarvasszappana
kíméli a kezeket és a bőrt.
Megtakarít fáradságot és vesződséget
kíméli emellett az egészséget!
Megtakarít pontot, időt és munkát!
Tisztasága 30.000 koronával
szavatoltatik.

NOVAK JÓZSEF

okleveles kőműves mester
Muraszombat.

Ajánlkozik bármely vidé-
ken nagyobb és kisebb épít-
kezésekre, úgy kívánatra mo-
dern építkezések tervei és
költségvetések készítésével
jutányos árak mellett szolgál.

?

Könyvkötészet Muraszombatban.

?

Mély tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy könyv- és papírkereskedésemet, ugyszintén könyvnyomdatam helyi könyvkötészetrel a kor igényeinek teljesen megfelelőleg Muraszombatban is

berendeztem.

Éz által e tekintetben is gyorsabban fogom mélyen tisztelt megrendelőimnek nagybecsű rendeléseit kielégíteni.

Elvállalok e szakmához tartozó mindenféle munkát, még a legfinomabb aranyozást és művészi mondírozást, dobozokat és passepartout is.

Midőn ezt a n. é. közönség szives tudomására hozom, továbbra is kérem nagybecsű pártfogását.

Mély tisztelettel

Balkányi Ernő.

tulajdonos.

?

?

Vedjegy: „Horgony”

**A Liniment, Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**
patéka

egy régióknak bizonyult háziasszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szorék bizonyult
kiszívnyel, esznyi és meghűlésekkel, befőz-
ésoldéppel használva
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt
bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan utat
fogadjunk el, mely a „Horgony” vedjegyrel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K-50, K140 és K2-
és ügyesül minden gyógyszerertárban kapható. —
Építár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.
**D: Richter gyógyszerüzára az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5. ucu.
Mindennapi készlet.**

! Nélkülözhetetlen utmutató

Környezeti, ügyvedői, járásutmutató
és magán hivatalnoknak, községi
bíróknak, vendéglősök és magán-
soknak nélkülözhetetlen utmutató
Muraszombatjárás községeknek
névjegyzéke

Ára

10 fillér

Kapható: **Balkányi Ernő** könyv- és
papírkereskedésében Muraszombat.

1909—10 iskolai év.

Mély tisztelettel felhívom a járás tanító
urak figyelmét, hogy raktáron tartom az
összes iskolai nyomatványokat. Kívánatra
iskolai tankönyveket megrendelek, hó- és
rajzszereim a legjobbakkal. **Balkányi Ernő.**